Adversus haereses (liber 3)

1 'Ο μεν δή Ματθαιο έν τοί Έβραιοι τη ιδία αυτών διαλέκτω καί γραφήν έξήνεγκεν εύαγγελίου, του Πέτρου καί του Παύλου έν 'Ρώμη εύαγγελιζομένων καί θεμελιούντων την εκκλησίαν. Μετά δε την τούτων έξοδον, Μάρκο , ό μαθητή καί ερμηνευτή Πέτρου, καί αύτό τα ύπό Πέτρου κηρυσσόμενα έγγράφω ήμίν παραδέδωκεν. Καί Λουκά δέ, ό ακόλουθο Παύλου, το ύπ| εκείνου κηρυσσόμενον εύαγγέλιον έν βίβλω κατέθετο. Ἔπειτα Ἰωάννη , ό μαθητή τού Κυρίου, ό καί επί τό στήθο αύτού άναπεσών, καί αύτό έξέδωκεν τό εύαγγέλιον, έν Έφέσω τή Ἀσία διατριβών. 2 Ούκ εύχερέ υπό πλάνη κατεχομένην μεταπεϊσαι ψυχήν. 3 Θεμελιώσαντε ούν καί οικοδομήσαντε οί μακάριοι άπόστολοι τήν έκκλησίαν, Λίνω τήν τή έπισκοπή λειτουργίαν ένεχείρισαν τούτου τού Λίνου Παύλο έν ταΐ προ Τιμόθεον έπιστολαϊ μέμνηται. Διαδέχεται δέ αύτόν Ἀνέγκλητο . Μετά τούτον δέ τρίτω τόπω άπό των άποστόλων τήν έπισκοπήν κληρούται Κλήμη , ό καί έωρακώ τού μακαρίου άποστόλου καί συμβεβληκώ αύτοΐ , καί έτι έναυλον τό κήρυγμα των άποστόλων καί τήν παράδοσιν πρό οφθαλμών έχων, ού μόνο · έτι γάρ πολλοί ύπελείποντο τότε ύπό τών άποστόλων δεδιδαγμένοι. Ἐπί τούτου ούν του Κλήμεντο στάσεω ούκ ολίγη τοί έν Κορίνθω γενομένη άδελφοί , έπέστειλεν ή έν 'Ρώμη έκκλησία ικανωτάτην γραφήν τοί Κορινθιοι , εί ειρήνην συμβιβάζουσα αύτού καί άνανεούσα τήν πίστιν αύτών καί ήν νεωστί άπό τών άποστόλων παράδοσιν είληφει. 4 Τον δέ Κλήμεντα τούτον διαδέχεται Εύάρεστο , καί τον Εύάρεστον Ἀλέξανδρο , ειθ| ούτω έκτο άπό τών άποστόλων καθίσταται Ξύστο , μετά δέ τούτον Τελεσφόρο , δ καί ένδόξω έμαρτύρησεν έπειτα Ύγίνο , είτα Πίο , μεθ' δν Ἀνίκητο · διαδεξαμένου τον Άνίκητον Σωτήρο , νυν δωδεκάτω τόπω τον τή έπισκοπή άπό τών άποστόλων κατέχει κλήρον Ἐλεύθερο . Τή αύτή τάξει καί τή αύτή διδαχή ή τε άπό τών άποστόλων έν τή έκκλησία παράδοσι καί τό τή άληθεια κήρυγμα κατήντηκεν εί ήμά . 5 Καί Πολύκαρπο δέ ού μόνον ύπό άποστόλων μαθητευθεί καί συναναστραφεί πολλοΐ τοί τόν Κύριον έωρακόσιν, άλλά καί ύπό άποστόλων κατασταθεί εί τήν Ἀσίαν έν τή έν Σμύρνη έκκλησία έπίσκοπο , δν καί ήμεΐ έωράκαμεν έν τή πρώτη ήμών ήλικια-έπί πολύ γάρ παρέμεινεν καί πάνυ γηραλέο ένδόξω καί έπιφανέστατα μαρτυρήσα έξήλθεν τού βίου-, ταύτα διδάξα άεί ά καί παρά τών άποστόλων έμαθεν, α καί ή έκκλησία παραδίδωσιν, ά καί μόνα έστίν άληθή. Μαρτυρουσι τούτοι αί κατά τήν Ἀσίαν έκκλησίαι πάσαι καί οί μέχρι νυν διαδεδεγμένοι τόν Πολύκαρπον, πολλώ άξιοπιστότερον καί βεβαιότερον άληθεια μάρτυρα όντα Ούαλεντίνου καί Μαρκίωνο καί τών λοιπών κακογνωμόνων. "Ο καί έπί Άνικήτου έπιδημήσα τή 'Ρώμη, πολλού άπό τών προειρημένων αιρετικών έπέστρεψεν εί τήν έκκλησίαν τού Θεού, μίαν καί μόνην ταύτην άλήθειαν κηρύξα ύπό τών άποστόλων παρειληφέναι τήν ύπό τή έκκλησία παραδιδομένην. Καί είσίν οί άκηκοότε αύτού ότι Ἰωάννη ό τού Κυρίου μαθητή έν τή Έφέσω πορευθεί λούσασθαι καί ιδών έσω Κήρινθον έξήλατο τού βαλανείου μή λουσάμενο , άλλ| έπειπών «Φύγωμεν, μή καί τό βαλανείον συμπέση, ένδον δντο Κηρίνθου του τή άληθεια έχθρού.» Καί αύτό δέ ό Πολύκαρπο Μαρκιωνί ποτέ εί δψιν αύτώ έλθόντι καί φήσαντт «Έπιγίνωσκε ήμά », άπεκρίθη· «Έπιγινώσκω, έπιγινώσκω τόν πρωτότοκον τού Σατανά.» Τοσαύτην οί άπόστολοι καί οί μαθηταί αύτών έσχον εύλάβειαν προ τό μηδέ μέχρι λόγου κοινωνεϊν τινι τών παραχαρασσόντων τήν άλήθειαν, ώ καί Παύλο έφησεν «Αιρετικόν άνθρωπον μετά μίαν καί δευτέραν νουθεσίαν παραιτου, είδώ ότι έξέστραπται ό τοιούτο καί άμαρτάνει ών αύτοκατάκριτο .» Ἔστιν δέ καί έπιστολή Πολυκάρπου προ Φιλιππησίου γεγραμμένη ικανωτάτη, έξ ή καί τόν χαρακτήρα τή πίστεω αύτού

itlEKÍÉG Ι Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. Ε·" Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aegean.gr/culturaltec/chmlab.
* Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία , © 2006.
Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.

καὶ τὸ κήρυγμα τὴ ἀλήθεια οἱ βουλόμενοι καὶ φροντίζοντε τὴ ἑαυτῶν σωτηρία δύνανται μαθεῖν. 6 Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησία ὑπὸ Παύλου μὲν τεθεμελιωμένη, Ἰωάννου δὲ παραμείναντο αὐτοῖ μέχρι τῶν Τραϊανοῦ χρόνων, μάρτυ ἀληθὴ ἐστιν τὴ τῶν ἀποστόλων παραδόσεω . 7 Οὐαλεντῖνο μὲν γὰρ ἦλθεν εἰ 'Ρώμην ἐπὶ Ὑγίνου· ἤκμασε δὲ ἐπὶ Πίου καὶ παρέμεινεν ἑω Ἀνικήτου. Κερδὼν δὲ ὁ πρὸ Μαρκίωνο , καὶ αὐτὸ ἐπὶ Ὑγίνου, δ ἦν ἔνατο ἐπίσκοπο , εἰ τὴν ἐκκλησίαν ἐλθὼν καὶ ἐξομολογούμενο οὕτω διετέλεσε, ποτὲ μὲν λαθροδιδασκαλῶν, ποτὲ δὲ πάλιν ἐξομολογούμενο , ποτὲ δὲ ἐλεγχόμενο ἐφ| οἱ ἐδίδασκε κακῶ καὶ ἀφιστάμενο τὴ τῶν ἀδελφῶν συνοδία . 8 "Ον ὁ Κύριο ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματο αὐτοῦ καὶ καταργήσει τὴ ἐπιφανεία τὴ παρουσία αὐτοῦ, οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ. Οὐ γὰρ τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ λέγει κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ γίνεσθαι, ἀλλὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἀνόμου, δν Ἀντίχριστον λέγομεν. 9 Ἔτι φησὶν ἐπὶ τοῦ βαπτίσματο ὁ Ματθαῖο · «Ἀνεῳχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε Πνεῦμα Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον εἰ αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ λέγουσα· Σὺ εἶ ὁ Υἱό μου ὁ ἀγαπητό ἐν ᾧ εὐδόκησα.» Οὐ γὰρ τότε κατῆλθεν ὁ Χριστὸ εἰ τὸν Ἰησοῦν, οὐδὲ ἄλλο μὲν ὁ Χριστὸ ἄλλο δὲ ὁ Ἰησοῦ , ἀλλ' ὁ Λόγο τοῦ Θεοῦ ὁ Σωτὴρ πάντων καὶ κυριεύων οὐρανοῦ καὶ γὴ , οὗτο ἐστιν Ἰησοῦ , καθὼ προεδιδάξαμεν, προσλαβόμενο σάρκα καὶ χρισθεὶ ὑπὸ τοῦ Πατρὸ τῷ Πνεύματι, Χριστὸ Ἰησοῦ ἐγίνετο, καθὼ Ἡσάϊα φησίν. 10 Εἰ τί δὲ καὶ τὸ «ἐν πόλει Δαυίδ» προσέθηκαν, εἰ μὴ ἵνα τὴν ὑπὸ Θεοῦ γεγενημένην τῷ Δαυὶδ ὑπόσχεσιν, δτι ἐκ καρποῦ τὴ κοιλία αὐτοῦ αἰώνιο ἔσται Βασιλεὺ , πεπληρωμένην εὐαγγελίσωνται; "Ην ὁ Δημιουργὸ τουδε τοῦ παντὸ πεποίητο ἐπαγγελίαν. 11 Τί δήποτε οὔτε πλείονα οὔτε ἐλάττονα τὸν ἀριθμὸν εἰσι τὰ εὐαγγέλια; Ἐπεὶ γὰρ τέσσαρα κλίματα τοῦ κόσμου ἐν ᾧ ἐσμὲν καὶ τέσσαρα καθολικὰ πνεύματα, κατέσπαρται δὲ ἡ ἐκκλησία ἐπὶ πάσῃ τὴ γὴ , στῦλο δὲ καὶ στήριγμα ἐκκλησία τὸ εὐαγγέλιον καὶ Πνεῦμα ζωὴ , εἰκότω τέσσαρα ἔχειν αὐτὴν στύλου πανταχόθεν πνέοντα τὴν ἀφθαρσίαν καὶ ἀναζωπυροῦντα τοὺ ἀνθρώπου . Ἐξ ὧν φανερὸν ὅτι ὁ τῶν ἁπάντων Τεχνίτη Λόγο , ὁ καθήμενο ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ καὶ συνέχων τὰ πάντα, φανερωθεὶ τοῖ ἀνθρώποι ἔδωκεν ἡμῖν τετράμορφον τὸ εὐαγγέλιον, ἑνὶ δὲ Πνεύματι συνεχόμενον. Καθὼ ὁ Δαυὶδ αἰτούμενο αὐτοῦ τὴν παρουσίαν φησὶν «Ὁ καθήμενο ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, ἐμφάνηθι.» Καὶ γὰρ τὰ Χερουβὶμ τετραπρόσωπα καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰκόνε τὴ πραγματεία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. «Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ζῶον», φησίν, «δμοιον λέοντι», τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ καὶ ἡγεμονικὸν καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζον «τὸ δὲ δεύτερον δμοιον μόσχῳ», τὴν ἱερουρ γικὴν καὶ ἱερατικὴν τάξιν ἐμφαῖνον «τὸ δὲ τρίτον ἔχον πρόσωπον ἀνθρώπου», τὴν κατὰ ἄνθρωπον αὐτοῦ παρουσίαν φανερώτατα διαγράφον «τὸ δὲ τέταρτον δμοιον ἀετῷ πετωμένῳ», τὴν τοῦ Πνεύματο ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐφιπταμένου δόσιν σαφηνίζον. Καὶ τὰ εὐαγγέλια οὖν τούτοι σύμφωνα, ἐν οἱ ἐγκαθέζεται Χριστὸ . Τὸ μὲν γὰρ κατὰ Ἰωάννην τὴν ἀπὸ τοῦ Πατρὸ ἡγεμονικὴν αὐτοῦ καὶ ἔνδοξον γενεὰν ἐκδιηγεῖται, λέγων «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγο , καὶ ὁ Λόγο ἦν πρὸ τὸν Θεόν, καὶ Θεὸ ἦν ὁ Λόγο .» Τὸ δὲ κατὰ Λουκάν, ἅτε ἱερατικοῦ χαρακτῆρο ὑπάρχων, ἀπὸ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέω θυμιῶντο τῷ Θεῷ ἤρξατο· ἤδη γὰρ ὁ σιτευτὸ ἡτοιμάζετο μόσχο , ὑπὲρ τὴ ἀνευρέσεω τοῦ νεωτέρου παιδὸ μέλλων θύεσθαι. Τὸ δὲ κατὰ Ματθαῖον τὴν κατὰ ἄνθρωπον αὐτοῦ γέννησιν κηρύττει, λέγων «Βίβλο γενέσεω Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.» Τὸ δὲ κατὰ Μάρκον ἀπὸ τοῦ προφητικοῦ Πνεύματο , τοῦ ἐξ ὕψου ἐπιόντο τοῖ ἀνθρώποι , τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο λέγων «Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου, ᾧ γέγραπται ἐν Ἡσάϊα τῷ προφήτῃ.» Καὶ αὐτὸ δὲ ὁ Λόγο τοῦ Θεοῦ τοῖ μὲν πρὸ Μωϋσέω πατριάρχαι κατὰ τὸ θεϊκὸν καὶ ἔνδοξον ὡμίλει, τοῖ δὲ ἐν τῷ νόμῳ ἱερατικὴν τάξιν ἀπένειμεν μετὰ δὲ ταῦτα ἄνθρωπο γενόμενο , τὴν

Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ-ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aeqean.gr/culturaltec/chmlab
Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία , © 2006.

Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.

δωρεάν του άγιου Πνεύματο ει πάσαν έξέπεμψε τήν γην, σκεπάζων ημά ταί εαυτού πτέρυξιν. Όποια ούν ή πραγματεία του Υιού τού Θεού, τοιαύτη καί των ζώων ή μορφή· καί όποια ή των ζώων μορφή, τοιούτο καί ό χαρακτήρ τού εύαγγελίου· τετράμορφα γάρ τά ζώα, τετράμορφον καί τό εύαγγέλιον καί ή πραγματεία τού Κυρίου. Καί διά τούτο τέσσαρε έδόθησαν καθολικαί διαθήκαι τή άνθρωπότητι· μία μεν μετά τόν κατακλυσμόν τώ Νώε, επί του τόξου· δεύτερα δε τώ Ἀβραάμ, επί τού σημείου τή περιτομή · τρίτη δε ή τή νομοθεσία διά Μωϋσέω · τετάρτη δε ή τού εύαγγελίου διά τού Κυρίου ήμών Ἰησού Χριστού. Τούτων δε ούτω έχόντων, μάταιοι πάντε καί άμαθεί προσέτι δε καί τολμηροί οί άθετούντε τήν ιδέαν του εύαγγελίου καί είτε πλείονα είτε έλάττονα τών είρημένων παρεισφέροντε εύαγγελίων πρόσωπα, οί μέν ίνα πλείονα δόξωσι τή άληθεία έξευρηκέναι, οί δε ίνα τά οικονομία Χριστού άθετήσωσιν. 12 Τήν άναπλήρωσιν τών άποστόλων έκ τών ύπό Δαυίδ είρημένων ποιούμενο . 13 Ό ούν διά του προφήτου έπαγγειλάμενο Θεό πέμψειν τό Πνεύμα αύτού έπί τήν άνθρωπότητα, ούτο καί έπεμψε, καί Θεό ύπό Πέτρου καταγγέλλεται τήν ιδίαν έπαγγελίαν πεπληρωκώ . 14 Ούκ άλλον Θεόν κατήγγελλον οί άπόστολοι, ούδέ άλλον μέν παθόντα καί έγερθέντα Χριστόν, άλλον δε τόν άναστήσαντα καί άπαθή διαμεμενηκότα, άλλ' ένα καί τόν αύτόν Θεόν σωτήρα καί Χριστόν Ἰησούν τόν έκ νεκρών έγερθέντα· καί τήν ει αύτόν πίστιν έκήρυσσον τοΐ μή πιστεύουσιν ει τόν Υιόν τού Θεού, καί έκ τών προφητών συνεβίβαζον αύτού ό'τι δν έπηγγείλατο ό Θεό πέμψειν Χριστόν έπεμψε τόν Ἰησούν, δν αύτοί έσταύρωσαν καί Θεό ήγειρεν. 15 Φανερόν τό κήρυγμα ό Πέτρο σύν Ἰωάννη έκήρυσσεν αύτοί , τήν ύπόσχεσιν ήν έποιήσατο ό Θεό τοΐ πατράσι δι' Ἰησού πεπληρώσθαι εύαγγελιζόμενο , άλλ' ούκ άλλον Θεόν καταγγέλλων, άλλά τόν Υιόν τού Θεού τόν καί άνθρωπον γεγονότα καί παθόντα ει έπίγνωσιν άγων τώ Ἰσραήλ, καί έν Ἰησού τήν άνάστασιν τών νεκρών κηρύσσων, καί σημαίνων ότι ό'σα οί προφήται κατήγγειλαν περί τού πάθου τού Χριστού ταύτα έπλήρωσεν ό Θεό . 16 Ούτω οί άπόστολοι ού τόν Θεόν ήλλασσον, άλλά τόν Χριστόν κατήγγελλον τώ λαώ είναι τόν Ἰησούν τόν έσταυρωμένον, δν ό Θεό ό τού προφήτα πέμψα , αύτό Θεό ών, ήγειρε καί τήν σωτηρίαν έν αύτώ έδωκε τοΐ άνθρώποι . 17 Αύται 17 φωναί τή έκκλησία εξ ή πάσα έσχηκεν έκκλησία τήν άρχήν αύται φωναί τή μητροπόλεω τών τή καινή διαθήκη πολιτών αύται φωναί τών άποστόλων, αύται φωναί τών μαθητών του Κυρίου, τών άληθώ τελείων, μετά τήν άνάληψιν τού Κυρίου διά τού Πνεύματο τελειωθέντων, καί έπικαλουμένων τόν Θεόν τόν ποιήσαντα τόν ούρανόν καί τήν γήν καί τήν θάλασσαν, τόν διά τών προφητών κεκηρυγμένον, καί τόν τούτου Παίδα, δν έχρισεν ό Θεό , καί άλλον ούκ είδότων. Ού γάρ ήν τότε Ούαλεντΐνο εκεί, ούδέ Μαρκίων, ούδ' οί λοιποί εαυτών τε καί τών πειθομένων αύτοί καταστροφεί . Διό καί έπήκουσεν αύτών ό Ποιητή τών άπάντων Θεό · «έσαλεύθη» γάρ, φησίν, «ό τόπο έν ώ ήσαν συνηγμένοι, καί έπλήσθησαν άπαντε τού άγιου Πνεύματο , καί έλάλουν τόν λόγον τού Θεού μετά παρρησία παντί τώ θέλοντι πιστεύειν.» 18 Τού Πέτρου τήν άποκάλυψιν ιδόντο έν ή ή ούράνιο είπεν αύτώ φωνή· «"Α ό Θεό έκαθάρισε, σύ μή κοίνου», τούθ' ότι διά τού νόμου μεταξύ καθαρών καί άκαθάρτων διαστείλα ό Θεό , ούτο κεκαθάρικε τά έθνη διά τού αίματο του Παιδό αύτού, δν καί ό Κορνήλιο έσέβετο. 19 Τρανώ σημαίνων ότι δν πρότερον Θεόν έφοβεΐτο ό Κορνήλιο , δν διά τού νόμου καί τών προφητών κατηχείτο, δι' δν καί τά έλεημοσύνα έποίει, ούτο έπ' άληθεία έστί Θεό . Ἔλειπε δέ αύτώ ή τού Υιού γνώσι . 20 Τούτον είναι Ἰησούν καί πεπληρώσθαι έν αύτώ τήν γραφήν, ώ αύτό ό εύνούχο πεισθεί καί παραυτίκα άξιών βαπτισθήναι έλεγε· «Πιστεύω τόν Υιόν του Θεού είναι Ἰησούν.» "Ο καί έπέμφθη ει τά κλίματα τή Αιθιοπία , κηρύξων τούθ' δπερ αύτό έπίστευσε, Θεόν μέν ένα, τόν διά τών

Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. ΕΜ Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aegean.gr/culturaltec/chmlab
Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία , © 2006.
Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.

προφητών κεκηρυγμένον, τούτου δέ τόν Υιόν τήν κατά άνθρωπον ήδη πεποιήσθαι παρουσίαν, καί ώ πρόβατον ει σφαγήν ήχθαι, καί τα λοιπά δσα οι προφήται λέγουσι περί αύτού. 21 Παύλο μετά τό έκ τού ούρανού λαλήσαι αύτω τον Κύριον καί έπιδεΐξαι δτι τον ίδιον Δεσπότην έδίωκε διώκων τού μαθητά αύτού καί πέμψαι Άνανίαν προ αύτόν καί άναβλέψαι καί βαπτισθήναι, «έν ταΐ συναγωγαι », φησίν, «έν Δαμασκώ έκήρυσσε μετά πάση παρρησία τόν Ίησούν, δτι ούτό έστιν ό Υιό τού Θεού ό Χριστό ». Τούτ' έστι τό μυστήριον δ λέγει κατά άποκάλυψιν έγνωρίσθαι αύτω, δτι ό παθών επί Ποντίου Πιλάτου, ούτο Κύριο τών πάντων καί Βασιλεύ καί Θεό καί Κριτή έστιν. 22 Διά τών λόγων τούτων σημαίνων δτι ούκ αν έπεπόρευτο προ αύτού , εί μή κεκέλευστο. Ίσω γάρ ούδέ τό βάπτισμα ούτω εύχερώ έδωκεν αύτοί , εί μή τού Πνεύματο τού αγίου έπαναπαέντο αύτοΐ προφητεύοντα αύτού άκηκόει. Καί διά τούτο έλεγε· «Μή τι τό ύδωρ κωλύσαι δύναται τού μή βαπτισθήναι τούτου , οΐτινε τό Πνεύμα τό άγιον έλαβον ώ καί ήμεί ;» πείθων άμα τού συμπαρόντα καί σημαίνων δτι, εί μή τό Πνεύμα τό άγιον επ' αύτού άναπέπαυτο, ήν ό κωλύσων αύτού τού βαπτίσματο . 23 Διό πάλιν έν τή επιστολή φησίν «Πα ό πιστεύων δτι Ίησού Χριστό έκ τού Θεού γεγέννηται», ένα καί τόν αύτόν είδώ Ίησούν Χριστόν, ώ ήνοίχθησαν αί πύλαι τού ούρανού διά τήν ένσαρκον άνάληψιν αύτού· δ καί έν τή αύτή σαρκί έν ή καί έπαθεν έλεύσεται τήν δόξαν άποκαλύπτων τού Πατρό . 24 Τού Πνεύματο ούν κατελθόντο διά τήν προωρισμένην οικονομίαν, καί τού Υιού τού Θεού τού Μονογενού , δ καί Λόγο έστί τού Πατρό , ελθόντο τού πληρώματο τού χρόνου, σαρκωθέντο έν άνθρώπω καί πάσαν τήν κατά άνθρωπον οικονομίαν έκπληρώσαντο , Ίησού Χριστού τού Κυρίου ήμών, ένό καί τού αύτού δντο , ώ αύτό ό Κύριο μαρτυρεί καί οί άπόστολοι όμολογοΰσι καί οί προφήται κηρύττουσι, ψευδεί άπεδείχθησαν πάσαι αί διδασκαλίαι τών τά όγδοάδα καί τετράδα καί δοκήσει παρεξευρηκότων. 25 Φανερόν ούν δτι Παύλο άλλον Χριστόν ούκ οίδεν, άλλ' ή τούτον τόν καί παθόντα καί ταφέντα καί άναστάντα καί γεννηθέντα, δν καί άνθρωπον λέγει. Είπών γάρ· «Εί δέ Χριστό κηρύσσεται δτι έκ νεκρών έγήγερται», έπιφέρει, τήν αιτίαν άποδιδού τή σαρκώσεω αύτού· «Έπειδή γάρ δι' άνθρώπου θάνατο , καί δι* άνθρώπου άνάστασι νεκρών.» Καί πανταχού έπί τού πάθου τού Κυρίου ήμών καί τή άνθρωπότητο αύτού καί τή νεκρώσεω τώ τού Χριστού κέχρηται όνόματι, ώ έπί τού· «Μή τώ βρώματί σου έκείνον άπόλλυε, ύπέρ ού Χριστό άπέθανε», καί πάλιν «Νυνί δέ έν Χριστώ ύμεΐ οί ποτέ δντε μακράν έγενήθητε έγγύ τώ αίματι τού Χριστού», καί πάλιν «Χριστό ήμά έξηγόρασεν έκ τή κατάρα τού νόμου γενόμενο ύπέρ ήμών κατάρα· γέγραπται γάρ· Έπικατάρατο πά ό κρεμάμενο έπί ξύλου.» 26 Ήνωσεν ούν, καθώ προέφαμεν, τόν άνθρωπον τώ Θεώ. Εί γάρ μή άνθρωπο ένίκησεν τόν άντίπαλον τού άνθρώπου, ούκ αν δικαίω ένικήθη ό έχθρό . Πάλιν τε εί μή ό Θεό έδωρήσατο τήν σωτηρίαν, ούκ αν βεβαίω έσχομεν αύτήν. Καί εί μή συνηνώθη ό άνθρωπο τώ Θεώ, ούκ αν ήδυνήθη μετασχεΐν τή άφθαρσία . Έδει γάρ τόν μεσίτην Θεού τε καί άνθρώπων διά τή ιδία προ έκατέρου οίκειότητο ει φιλίαν καί ομόνοιαν τού άμφοτέρου συναγαγεΐν, καί Θεώ μέν παραστήσαι τόν άνθρωπον, άνθρώποι δέ γνωρίσαι τόν Θεόν. 27 «Ώσπερ γάρ διά τή παρακοή τού ένό άνθρώπου» τού πρώτω έκ τή γή άνεργάστου πεπλασμένου «αμαρτωλοί κατεστάθησαν οί πολλοί» καί άπέβαλον τήν ζωήν, «ούτω » έδει «καί δι' ύπακοή ένό άνθρώπου» τού πρώτω έκ παρθένου γεγεννημένου δικαιωθήναι πολλού καί άπολαβεΐν τήν σωτηρίαν. 28 «Έγώ είπα· Θεοί έστε καί υιοί Ύψίστου πάντε · ύμεΐ δέ ώ άνθρωποι άποθνήσκετε.» Ταύτα λέγει πρό τού μή δεξαμένου τήν δωρεάν τή υιοθεσία , άλλ' άτιμάζοντα τήν σάρκωσιν τή καθαρά γεννήσεω τού Λόγου τού Θεού καί άποστερούντα τόν άνθρωπον τή ει τόν Θεόν άνόδου καί άχαριστούντα τώ ύπέρ αύτών σαρκωθέντι

IljEKŒG II Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. : Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aeaeao.gr/culturaltec/chmlab
- Χρηματοδότηση: ΚΠ Ιηίοποή ΙΙΙΑ (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία , © 2006.

Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.

Λόγω του Θεού. Ει τούτο γάρ ό Λόγο ἀνθρωπο καί Υιό ανθρώπου ό Υιό τού Θεού, ίνα ό άνθρωπο χωρήσα τόν Λόγον καί τήν υιοθεσίαν λαβών γένηται υιό τού Θεού. 29 Ώσπερ γάρ ήν άνθρωπο ίνα πειρασθή, ούτω καί Λόγο ίνα δοξασθή, ήσυχάζοντο μεν τού Λόγου έν τώ πειράζεσθαι καί σταυρούσθαι καί άποθνήσκειν, συγγινομένου δέ τού ανθρώπου έν τώ νικάν καί ύπομένειν καί χρηστεύεσθαι καί άνίστασθαι καί άναλαμβάνεσθαι. 30 'Ο Θεό ούν άνθρωπο έγένετο καί αύτό Κύριο έσωσεν ήμά , δού τό τή παρθένου σημείον. Άλλ' ούχ ώ ένιοί φασιν τών νύν τολμώντων μεθερμηνεύειν τήν γραφήν «Ιδού ή νεάνι έν γαστρί έξει καί τέξεται υιόν», ώ Θεοδοτίων ήρμήνευσεν ό Έφέσιο καί Άκύλα ό Ποντικό , άμφότεροι 'Ιουδαίοι προσήλυτου οί κατακολουθήσαντε οί Έβιωναίοι έξ 'Ιωσήφ αύτόν γεγεννήσθαι φάσκουσιν. 31 Προ τού γάρ 'Ρωμαίου κρατύναι τήν αρχήν αύτών, έτι τών Μακεδόνων τήν 'Ασίαν κατεχόντων, Πτολεμαίο ό Λαγού, φιλοτιμούμενο τήν ύπ| αύτού κατεσκευασμένην βιβλιοθήκην έν 'Αλεξάνδρειά κοσμήσαι τοί πάντων ανθρώπων συγγράμμασιν δσα γε σπουδαία ύπήρχεν, ήτήσατο παρά τών 'Ιεροσολυμιτών ει τήν 'Ελληνικήν διάλεκτον σχείν αύτών μεταβεβλημένα τά γραφά . Οί δέ, ύπήκουον γάρ *ετι τοί* Μακεδόσι τότε, τού παρ' αύτοί έμπειροτάτου τών γραφών καί άμφοτέρων τών διαλέκτων έβδομήκοντα πρεσβυτέρου έπεμψαν Πτολεμαίο), ποιήσαντο τού Θεού δπερ ήβούλετο. "Ο δέ ιδία πείραν αύτών λαβείν θελήσα εύλαβηθεί τε μήτι άρα συνθέμενοι άποκρύψωσι τήν έν ταί γραφαί διά τή έρμηνεία άλήθειαν, χωρίσα αυτού άπ' άλλήλων έκέλευσε τού πάντα τήν αύτήν έρμηνείαν γράφειν, καί τούτ' έπί πάντων τών βιβλίων έποίησεν. Συνελθόντων δέ αύτών έπί τό αύτό παρά τώ Πτολεμαίο) καί συναντιβαλόντων έκάστου τήν έαυτού έρμηνείαν, ό μέν Θεό έδοξάσθη, αί δέ γραφαί δντω θεϊαι έγνώσθησαν, τών πάντων τά αύτά ταί αύταί λέξεσιν καί τοί αύτοί όνόμασιν άναγορευσάντων άπ' άρχή μέχρι τέλου , ώστε καί τά παρόντα έθνη γνώναι δτι κατ' έπίπνοιαν τού Θεού εισιν ήρμηνευμέναι αί γραφαί. Καί ούδέν γε θαυμαστόν τόν Θεόν τούτο ένηργηκέναι, δ γε καί έν τή έπί Ναβουχοδονόσορ αιχμαλωσία τού λαού διαφθαρεισών τών γραφών καί μετά έβδομήκοντα έτη τών 'Ιουδαίων άνελθόντων ει τήν χώραν αύτών, έπειτα έν τοί χρόνοι Άρταξέρξου τού Περσών βασιλέω ένέπνευσεν Έσδρα τώ ίερεί έκ τή φυλή Λευί τού τών προγεγονότων προφητών πάντα άνατάξασθαι λόγου καί άποκαταστήσαι τώ λαώ τήν διά Μωϋσέω νομοθεσίαν. 32 Καί έν τώ είπείν «'Ακούσατε δη, οίκο Δαυίδ», σημαίνοντο ήν δτι δν έπηγγείλατο τώ Δαυίδ ό Θεό έκ καρπού τή κοιλία αύτού αιώνιον άναστήσειν Βασιλέα, ούτό έστιν ό έκ τή δαυιτική παρθένου γεννώμενο . 33 Εί τοίνυν δ πρώτο Άδάμ έσχε πατέρα άνθρωπον καί έκ σπέρματο έγεννήθη, είκό ήν καί τόν δεύτερον Άδάμ λέγειν αύτού έξ 'Ιωσήφ γεγεννήσθαι. Εί δέ έκείνο έκ γή έλήφθη, Πλάστη δέ αύτού ό Θεό , έδει καί τόν άνακεφαλαιούμενον ει αύτόν τόν ύπό τού Θεού πεπλασμένον άνθρωπον τήν αύτήν έκείνω τή γεννήσεω έχειν ομοιότητα. Ει τί ούν πάλιν ούκ έλαβε χούν ό Θεό , άλλ' έκ Μαρία ένήργησε τήν πλάσιν γενέσθαι; "Ινα μή άλλη πλάσι γένηται μηδέ άλλο τό σωζόμενον ή, άλλ' αύτό έκείνο άνακεφαλαιωθή, τηρουμένη τή όμοιότητο . Άγαν ούν πίπτουσιν οί λέγοντε αύτόν μηδέν άνειληφέναι έκ τή παρθένου, ίν' έκβάλωσι τήν τή σαρκό κληρονομιάν καί άποβάλωνται τήν ομοιότητα. 34 Έπεί περισσή καί ή ει τήν Μαρίαν αύτού κάθοδο . Τί γάρ καί ει αύτήν κατήει, εί μηδέν έμελλε λήψεσθαι παρ' αύτή ; Έτι τε εί μηδέν είλήφει παρά τή Μαρία , ούκ αν τά άπό τή γή είλημμένα προσίετο τροφά , δι' ών τό άπό τή γή ληφθέν τρέφεται σώμα· ούδ' αν ει τεσσαράκοντα ήμέρα ομοίω Μωϋσή καί Ήλία νηστεύσα έπείνησε, τού σώματο αύτού τήν ιδίαν έπιζητούντο τροφήν ούδ' αν 'Ιωάννη ό μαθητή αύτού περί αύτού γράφων είρήκετ «Ό δέ 'Ιησού κεκοπιακώ έκ τή οδοιπορία έκαθέζετο»· ούδ' αν ό

Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. C Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aegean.gr/culturaltec/chmlab.
Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία , © 2006.

Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.

Δαυίδ προαναπεφωνήκει ει αύτόν «Καί επί τό άλγο των τραυμάτων μου προσέθηκαν»· ούδ' αν έδάκρυσεν επί του Λαζάρου· ούδ' αν ίδρωσε θρόμβου αίματο · ούδ' αν είρήκει δτι «Περίλυπο έστιν ή ψυχή μου»· ούδ| αν νυγείση αύτου τή πλευρά έξήλθεν αίμα καί ύδωρ. Ταυτα γάρ πάντα σύμβολα σαρκό τή άπό τή γη ειλημμένη , ήν εί εαυτόν άνεκεφαλαιώσατο, τό ίδιον πλάσμα σώζων. 3.52 ... συνέχοντα τά μέλη, τό ... 3.53 ... διάφορα, 3.54 το' δε'... 3.55 ... τή 3.56 κατά τον ... 3.58 ... τέχνη καί σοφία ... 3.59 ... σαρξ τέχνη καί σοφία ... 3.60 ... παρεκτική, έν άσθενεία 3.61 τελείται... 3.62 ... είναι δεκτικήν 3.63 τήν σάρκα τή παρά ... πότερον ... 3.64 ... μετέχοντε τή ζωή λέγουσι ταυτα, ή τό ... 3.65 ... μηδέν ... 3.66 ... τω παρόντι όμολογοΰσιν; Άλλ| εί ... 3.67 ... καί κινούνται ... λοιπά ποιούσιν 3.68 άπερ ούχί νεκρών ... ζώντων έ'ργα ... 3.69 ... αύτών τό σώμα μετέχει 3.70 ζωή , πώ ... λέγειν τήν σάρκα ... 3.72 Όμοιογ εί τι σπογγιάν ... 3.73 ... λαμπάδα φωτό ... 3.74 ... φωτό · ομτω ... 3.75 ... καί βαστάζοντε ... 3.76 ... αύχούντε μέλεσιν, έπειτα ... 3.77 ... μή είναι τά μέλη αύτών ... 3.78 έπιδεκτικά ζωή . Εί δέ τό πρόσκαιρον ... 3.79 ... άσθενέστερον έκείνη τή ... 3.80 δμω τοσούτον δύναται ... θνητά μέλη, 3.81 ή τούτου ... αιώνιο ζοή τί δτι ού ... 3.82 ... μεμελετηκυίαν ... βαστάζειν 3.83 τήν ζωήν; ... 3.85 ... ούν έφ| δσον ό -θ- θέλει ... 3.87 ... έκείνου γάρ παρέχο(ν)το ... 3.88 ... δυνατού δντο ζωποιείν 3.89 ... λοιπόν 3.90 τό κωλύον αύτήν ... 3.91... ύπδ τού -θ-υ διδομένη

ΙΕΚ®; Ι Ερευνητικό έργο: ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ – ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ. Ε Εργαστήριο Διαχείριση Πολιτισμική Κληρονομιά , www.aegean.gr/culturaltec/chmlab.
■S®· Χρηματοδότηση: ΚΠ Interreg IIIA (ΕΤΠΑ 75%, Εθν. πόροι 25%). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμική Τεχνολογία και Επικοινωνία ,© 2006.

Επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του υλικού με αναφορά στην πηγή προέλευσή του.